

DE POSTRIJDER

Men schrijft in te Tongeren bij M. OLLEE, uitgever en eigenaar van dit blad.
De Postrijder verschijnt 's dinsdags, 's donderdags en zaterdags.
Alle toezendingen van brieven, geld of aankondigingen moeten franco gedaan worden aan den over, groote Markt, n° 37-39, Tongeren.

DER PROVINCIE LIMBURG

Abonnement

Binnen de stad, 7 fr. per jaar.
Buiten de stad, 8 fr. „
Een blad afzonderlijk 155 centimen.
De abonnementen zijn vooraf betaalbaar.
Aankondigingen 155 centimen per drukregel.
Reclamen, vormissen en andere artikels voortaan of midden in het blad: 1 fr. den drukregel.

TONGEREN, DEN 29 JUNI

Klezing van den 29 Juni.

Ziehier den uitslag der kiezing die dezen morgen te Tongeren heeft plaats gehad voor de benoeming van eenen provincialen raadsheer in vervanging van den heer graaf le Grunne.

Getal stemmers 442
Witte en ongedijde briefjes 47
M. Arthur Vroonen, katholieke

andidaat 395
Bijgevolg is M. Arthur Vroonen lid van den provincialen raad uitgeroepen.

De liberalen hadden geen eenen candidaat op den rang gesteld.

Jaarwedde der priesters.

De *Etoile Belge* meldt dat reeds bij de opening van den aanstaanden zitting, de heer Bara zijn ontwerp zal neerleggen tot vermindering van het budget der erediensten.

Dwingelandij, onrecht en roof, daar leeft het liberalisme van.

Bedevaart naar Lourdes.

Lourdes, 25 Juni.

De dag van gisteren is voortreffelijk voorbijgegaan; de belgische bedevaarders zijn ter Communie geweest in de got.

Men vertrekt ter beevaart naar Betharam, op den weg van Pau, waar de prachtige kruisweg te vinden is, gevormd uit kapellen op de helling van den heuvel gebouwd.

Het weer is overschoon.

Heden morgen zijn de bedevaarders van Tongeren en omstreken alhier in goeden welstand terug gekomen.

De Gouverneur der provincie Limburg doet kennen dat achtereenvolgens een besluit van den H. Minister van openbare werken, de scheepvaart op het gedeelte der Maas aan de Schelde, begrepen tusschen de Sluizen N° 10 en 11, gedurende eene maand te rekenen van den 3de augustus aanstaande zal opgeschorst zijn.

Op den markt van Tongeren van verleden woensdag waren te koop gesteld 84 koeien, 27 kalveren, 8 schapen, 50 vette varkens en 655 magere varkens.

Rechterlijk kronijk.

EEN PRIESTERMOORDER.

Sainte-Marie-des-Chazes is een klein dorpke dat tusschen de bergen van het Loire-departement als verloren ligt: de Allier-rivier stroomt voor zijne voeten, tusschen loodrechte rotsen en de Durande, een uitgebrande vuurberg, met reusachtige boomen bekrond, schijnt het van het overige der wereld af te willen scheiden.

Neffens de oude romaansche kerk uit de XIIe eeuw, staat de pastorie, een klein huis met eene verdieping, maar omringd van eenen lommerrijken hof.

Wij zijn in het midden van den winter, den 3 januari, en het is zeven uren 's avonds. Een man met afstootelijk uiterlijk en wiens blauwe kiel gansch gescheurd is, belt aan het ijzeren hekken. De zuster van den pastoor gaat open en leidt den vreemdeling in de voorkamer, waar de pastoor bezig is met zijn avondmaal te nemen.

— Wat belieft er u, vriend? vraagt de pastoor.

— Mijnheer de pastoor, gij zoudt moeten zo goed zijn aanstands mede te komen: mijne meesters Mev. Joubert, is doodelijk ziek; zij kan elk oogenblik sterven. Een harer koecien heeft haar eenen steek met hare hoornen toegebracht.

De pastoor, M. Garraud, kende den man niet, die hem dit kwam vragen; zijn uiterlijk kwam hem verdacht voor; maar zijn plicht riep hem: hij moest mede.

— Goed, zegde hij, ik kom mede.

En hij opende ter zelve tijd eene kas, waaruit hij een revolver nam.

— Bah! zegde de man, wij zullen niemand ontmoeten. Dieven hebben hier niets te doen.

— Gij zijt dus goed met de streek bekend?

— Ik ben hier geboren; ik was langen tijd misdienaar te Saint-Arçons-d'Allier.

Beide mannen vertrokken. De kleine, smalle alberachtige weg, kronkelde over den hoogen bergrug; het pad was op zekere plaatsen zoo eng, dat geen twee man nebels elkander het konden volgen. De man, die zich jegens den pastoor roorkomend wilde toonen, liet den pastoor vooruit; maar deze scheen geen de minste trouw in zijnen onderlingen gezet te hebben, want, alhoewel hij ten man was van buitengewone vastberadenheid, keerde hij herhaalde maal het hoofd om en verloor zijn makker zoo weinig mogelijk uit het oog.

Eindelijk kwamen beiden aan eene buitengewone woeste plaats. Het pad slingerde door het duistere woud; voor hen lag eene smalle brug over een afgrond gesloepen. De pastoor wendde eene

laatste maal het hoofd om. Zijn gezet was vijf of zes stappen achter, in de houding van iemand, die zijnen loop wil nemen.

De pastoor vatte zijn revolver, haalde den haan over, en het kraken van het wapen weerklonk in het holle van den nacht.

De onbekende bleef staan, nam zijne klak in de hand, en zegde:

— Vergeef, M. de pastoor, maar ik wou vooruit gaan om te zien hoe het gaat met mijne meesters, en hij nam ijlings de vlucht.

M. Garraud, door dit zonderling voorval diep aangedaan, keerde naar zijne woning terug.

Slechts één uur was verlopen. Op den weg, die van Sainte-Marie-des-Chazes naar Saint-Arçons-d'Allier geleidt, liep of liever vloog dezelfde man buiten adem in de richting van dit laatste dorp; en de dorpelingen, die nog niet slapen waren, openden hunne deuren bij het weerklinken zijner met ijzer beslagen schoenen op de vervrozen baan.

Eindelijk komt de man voor de pastorie; hij staat en belt. De oude meid van den pastoor opent de deur en vraagt wat dit laat bezoek mag beteekenen.

— Mijnheer de pastoor?...

— Daar is hij; wnt wilt gij?

— Haastig! de Heilige Sakramenten; meester Martin, te Rognac, is door een hoornsteek van zijnen stier gewond. Spoed, als 't u belieft, de arme man sterft.

M. Rivet, de goede herder van Saint-Arçons verscheen op zijne beurt.

— Ik kom, zegde hij, en hij bood den bijgenden man een glas wijn aan.

Terwijl deze het glas ledigde, aanzag hem de pastoor, en ook hij schudde mistrouwend het hoofd. De pastoor van Saint-Arçons echter was geen vastberadig, moedig man, zoals zijn gebuur van Sainte-Marie. M. Rivet was schroomachtig en een weinig verveerd; doch hij zegde:

— Ik herinner mij niet ooit uw wezen gezien te hebben, vriend?

— Dat verwondert mij niet, M. de pastoor; ik bewoon nauwelijks sedert Allerheiligen het dorp. Vroeger werkte ik te Creuse.

De pastoor nam het heursje, welke de Heilige Hostie en Olie bevatte; boven zijne soutaan trok hij een koorhemd, en zegde na zijnen mantel aangetrokken te hebben:

— Laat ons gaan.

— Ik zou dezen avond niet terugkeeren, M. de pastoor, zegde de oude meid. Het zal sneeuwen.

— Wij zullen maken, dat de pastoor te Rognac kan slapen, antwoordde de vreemdeling, terwijl beide mannen in de duisternis verdwenen.

Rond 10 ure 's avonds klopte men eene tweede maal aan de pastorie van Saint-Arçons.

De meid van den pastoor zat in hare kamer te praten met eene gebuurvrouw, zekere Josephina Aoubt.

Beide vrouwen aarzelden om te openen. Men klopte eene tweede maal. Nu opende de meid een weinig het venster en vroeg wie daar was.

— Vrees niet, zegde een man, ik ben het, die daar zoo even den pastoor ben komen halen; en ik kom nu zeggen, dat hij volgens afspraak te Rognac zal blijven slapen.

— En M. Martin?

— Deze is beter.

— Wilt gij een oogenblik binnenkomen om u te warmen?

— Wel, ja! Inderdaad! Ik heb zulke koude voeten. Het vriest geweldig.

De man scheen niets anders te verlangen. De meid kwam naar beneden; de sleutel krijgschte in het holle van den nacht; maar een drietal geburen die de samspraak gehoord hadden, openden op dit oogenblik hunne vensters en een hunner kwam zelfs op straat.

De onbekende verwijderde zich nu een weinig in de duisternis en ziende, dat de man naar hem kwam, vluchtte hij in de richting van de Allier-rivier.

's Anderendaags morgens, op een half uur gaans afstand van het dorp, vonden de dorpelingen het lijk van den ongelukkigen pastoor; het hoofd was met bloed bedekt en de moordenaar, niet te vreden zijn slachtoffer gedood te hebben, had hem nog op afschuwelijke wijze vermint.

Het uurwerk en de snuifdoos van M. Rivet, alsook het dooske, dat de H. Olie bevatte, waren verdwenen.

De moordenaar had zijn slachtoffer langs achter met een hamer getroffen.

Wie was nu de ellendeling, die het feit pleegde? Het gerecht vond weldra het rechte spoor.

's Nachts van den moord riep een landbouwer, zekere Firmin Delair, den overzetter van Saint-Arçons, toen een man buiten adem bij hem kwam gelopen, en zegde:

— Ik zal met u over gaan.

De kleeding echter van den bijkomende zag er zoo ellendig uit, en zijn uiterlijk zoo wreed, dat Delair zonder een woord te spreken de vlucht nam en bij den veldwachter ging slapen. Delair had bemerkt, dat de kerel een hamer in de hand had.

De kerel vroeg nu niet meer om over de rivier

gebracht te worden. Hij volgde het pad, welk er langs loopt. Een vijftigtal stappen verder ontmoette hem de horlogiemaker van Saint-Arçons, die een vriend in hem meenende te herkennen, vroeg:

— Zijt gij het, Martin?

De kerel ging voorbij zonder een woord te spreken, en men vond 's anderdags, op twintig stappen van daar, een bebloeden hamer.

Twee dagen latervond een pachter van Auteyroi een man in zijne schuur liggen slapen. De man vroeg aan den pachter om zich een weinig te mogen warmen en bood een uurwerk te koop aan. De pachter bemerkte dat de man een vinger aan de linker hand miste. De man af of liever hij verslond den maaltijd, welke de landlieden hem aangeboden hadden. 's Avonds vertrok hij in de richting van Yssingaux.

Hier vond men zonder veel moeite het spoor van den moordeenaar. Hij had in eene herberg geslapen, en de hoornen snuifdoos van den pastoor van Saint-Arçons aan den stalknecht verkocht.

Eenige dagen later was hij in het dorp Dumieres, waar hij eenige dagen werkte. Hier liet hij zijn livretboekje zien. Het was getekend « Pierre Mallet, in 1846 te Saint-Arçons-d'Allier geboren.»

Nog twee volle maanden dwaalde de moordenaar van dorp tot dorp, tot dat hij eindelijk den 1 maart te Dumieres werd aangehouden. Toen hij gevangen werd genomen, had hij nog het uurwerk van zijn slachtoffer bij zich.

Eergisteren verscheen Mallet voor het hof van assisen der Haute-Loire, om voor bovenstaande feiten te verantwoorden.

Mallet loochent stellig den moord gepleegd te hebben. Hij had aan de priesters een onverbiddelijk haat gezworen. Sedert een tiental jaren dwaalde hij rond in het westen en het midden van Frankrijk. Hij was reeds tot verscheidene straffen voor diefstal veroordeeld en de gendarmen zaten hem overal op de hielen. Vooraleer zich te laten aanhouden, wilde hij eene afschuwelijke belofte houden, welke hij eenige jaren te voren in eene herberg deed:

— Ik zal bij... te vreden sterven, wanneer ik een priester den buik zal hebben opengesneden.

In de zitting van eergisteren is Mallet ter dood veroordeeld geworden.

De doctor **Mooren** van Dusseldorf zal te Luik zijn in het *Hôtel de l'Europe* den 30 juni en den 1 juli.

BINNENLAND

De heer Julius Hoste schrijft in de *Zieep* van gisteren: Hendrik Conscience onzekeromde romanschrijver, is aan eene gevaarlijke ziekte ontsnapt. De door iedereen zoo geachte vlaamsche strijder, heeft over een viertal weken drie goete bloedsuipingen gehad, die gedurende eenige dagen zijn leven in gevaar brachten. Thans is de achtbare grijsaard aan de beterzijde en reeds sedert een viertal dagen brengt hij dagelijks eenige uurtjes over in den tuin van het Wiertz-museum, onder dienzeldden boom, op dezelfde plaats waar de cantate van Hiel en Miry werd uitgevoerd, toen gansch Vlaanderen zijn groot letterkundig genie hulde bracht. Verscheidene dagen is Conscience sprakeloos gebleven, doch thans mogen wij met genoegen verkondigen, dat hij bijna gansch hersteld is.

Het doet ons deugd aan het harte dat wij dergelijk goed nieuws — de geneezing van Conscience — mogen aankondigen. Alle gevaar heeft opgehouden en dagelijks nemen de krachten van den romantischeer toe.

— Een fransch blad deelt een paar staaltjes mede van nieuwe wetenschappelijke termen, die, volgens eenige scheikundigen, « algemeen gebruikelijk, » maar voor eerst beginnende verre van aangenaam te zijn. Men spreekt van *Arhomonotrodophyldiacetyline* van *Diparatolyldiazophenature* en van *Ethylentetramethylphenylphosphonium*. Een buitenkansje voor iemand zonder memorie zou de Schoolmeester zeggen.

— **ROZENGEUR.** — In verschillende fransche tijdschriften werd in den laatsten tijd het volgende eenvoudige middel aan de hand gedaan om zich op weinig omslachtige wijze rozenreuk te verschaffen, die sommigen allicht begeerlijk schijnt. Men neemt een glazen flesch (liest met wijden hals), die goed dicht kan gesloten worden. Op den bodem daarvan legt men wat fijn keukenzout, daarop eene laag bloemblaaderen van zeer geurige rozen; vervolgens weder eene laag zout, dan weer eene laag rozenblaadjes en zoo voort.

Na deze flesch zorgvuldig gesloten te hebben zet men ze op eene drooge niet te warme plaats. Als het winter geworden is, behoefte de flesch na ontkurkt te zijn, maar korten tijd in eene kamer gestaan te hebben om deze geheel met den lieflijksten rozengeur te vervullen. Als dit goed uitkomt en er is geene reden om er aan te twifelen, dan zal het zeker heel wat toepassing vinden; immers ieder die eenen tuin heeft, bezit rozen, en eene kamer die in den winter met rozengeur vervuld is, is niet te verwerpen.

BUITENLAND

Frankrijk.

ELLEENDE ONDER DE REPUBLIEK.

Wij lezen in de parizer *Patrie*:

De Berg van Bernhartigheid van Parijs heeft tegenwoordig zoodanig veel te doen, dat men verplicht zal zijn zijne lokalen te vergrooten. Niets kan beter bewijzen dat de ellende ten hoogste is.

De nood is zoo groot, dat een nieuw soort van kooplieden ontstaan is: namelijk de handelaars in bergbriefkens.

Bijna aan alle hoeken der straten leest men: « Zulke straat, zulk nummer, koopt men bergbriefkens tegen hooger prijs dan ergens elders. » Begeeft u bij een der kooplieden en men zal er u zeggen, dat gij nu briefje in pand moogt laten, tegen een klein eskompt. Dit kunt gij doen voor een jaar en een dag, wanneer de Berg verkoopt.

Men geeft een frank voor een briefje van drie frank en de te betalen intrest is ongeveer een stuiver per week.

Daaruit kan men besluiten, dat die zieloosze kooplieden veel geld winnen; de betaalde intrest brengt buitengewoon veel op; de ongelukkigen die in de handen der woekeraars vallen, kunnen meestal niet lang betalen en de bergbriefkens worden bijna altijd de eigendom der koopers.

Een blinde kan te Parijs 3 a 6 frank dagelijks insamelen en op zond- en feestdagen zelfs 15 a 18 frs. Maar bedelarij wordt altijd streng verboden, en vele blinden zijn zeer ongelukkig wanneer zij bedelen moeten.

De heer Lavanchy heeft op zich genomen het bewijs te leveren, dat blinden zeer goed werken kunnen. Hij heeft in de wijk St Antoine te Parijs eene blindewerkplaats gesticht met behulp van eenige weldadige senatoren en bankiers, waar hij de blinden opneemt, en hun gedurende de leeftijd geldelijke ondersteuning verschafft, totdat zij in staat zijn om fatsoenlijk hun brood te verdienen. Dan geeft hij hun werk te huis opdat zij zich niet meer te verplaatsen hebben. Zij vervaardigen horstwerk, timmerwerk, zij maken uit riet en stroo allerlei voorwerpen; zij haanteeren met goeden uitslag de draadbank. En het aardigste is dat hun werk de voorkeur verdient boven dat der zijnde arbeiders, omdat zij eene groote regelmatigheid in acht moeten nemen en zich niet met den uiterlijken schijn tevreden kunnen stellen, daar de uiterlijke schijn voor hen niet bestaat.

Engeland.

Te Londen heeft men weér iets nieuws uitgevonden. De mannen beginnen daar armbanden te draagen en de eerste die deze dwaze mode gevolgd heeft, is de prins van Wallis, die er eenen gouden draagt, welke rinkelt als de prins iemand de hand schudt. Ook zijn broeder, de hertog van Edmuburg draagt zulk een sieraad.

Politiek overzicht

Het Engelsch gouvernement heeft bevolen binnen de vier dagen 20,000 geweren en andere wapeningstuigen in gereedheid te brengen. Men besluit er uit dat de reserve eerlang onder wapens zal geroepen worden.

De *Times* verzekert, dat Engeland geneigd is om de Egyptische kwestie aan de mogendheden te onderwerpen, maar zich niet zal te vrede stellen met eene weinig duurzame oplossing. Ingeval de konferentie op niets uitliep, zullen de Engelsche belangen ten alle prijke moeten verzekerd worden. Deze belangen zijn onovereenigbaar met de tegenwoordigheid aan het bewind van Arabi-pacha.

De *Times* drukt verder de hoop uit, dat lord Dufferin onderrichtingen in dien zin ontvangen heeft: hij meent dat binnen weinige dagen een leger van 20,000 man in Egypte zou kunnen aanlanden.

Dit artikel gelijkt niet aan een officieus stuk, ingezonden om de gedachte aan eene bezetting ingang te doen vinden.

— Uit Simla wordt aan de *Agence Reuter* geseind: « Het Engelsch gouvernement is met datgene van Indie in betrekking geweest, om Indische troepen naar Alexandrie intescheppen, ingeval zekere gebeurtenissen zich mochten voordoen. »

— Uit Berlijn verhaast men zich wat rijwater te smijten tegen de oorlogszuchtige plannen van Engeland. Een telegram meldt, dat men aldaar, in de best ingelichte kringen overtuigd is dat Engeland geene maatregelen zal nemen die niet door de mogendheden vooraf zijn onderzocht en goedgekeurd.

— In de Fransche Kamer is de minister Freycinet gister ondervraagd over de nieuwe wending die de Egyptische zaak neemt en de voornemens van Engeland. De minister heeft ongeveer geantwoord gelijk de heer Guldens in het Lagerhuis: hij kan voor als nog geene inlichtingen daarover geven.

De Kamer heeft verder de wet goedgekeurd, waarbij de tekenars, drukkers en verkoopers van vule priuten en zedeloosze boeken tot strenge straffen veroordeeld worden.